

A cal papat hi ha novetat, si ho diem a la manera Josep Vicenç Foix. Dins i fora de les comunitats eclesials, els gestos i les paraules del papa Francesc han estès la sospita, l'emoció, el convenciment que hi ha novetat en l'Església a partir d'aquella fumata blanca de març de 2013. Però –això ens hem volgut preguntar a *Qüestions de Vida Cristiana*, –on rau la novetat que fa que arreu es parli d'una nova primavera eclesial? A quin nivell se situa aquest canvi; és només un vernís de nova manera de comunicar-se o, amb Francesc, ens trobem davant d'una teologia singular? En l'article que obre aquest número de la nostra revista, a la llum del Vaticà II i dels papats de Joan Pau II i de Benet XVI, Gabriel Amengual parla d'un canvi d'època:

“El Papa Francesc no retruca, no intenta superar cap dels plantejaments de Joan Pau II i Benet XI i les seves aportacions; els pressuposa i dona un pas endavant. Més encara, prenent consciència dels canvis esdevinguts des del Concili, replanteja l'exposició (i la vivència) de la fe en un nou element, el de la pràctica. El Papa Francesc ja no enriqueix el magisteri fent teologia, sinó construint la fe en un altre element, el de la pràctica.”

Un nou llinar: el camí no s'escapça, ni es bifurca, ni fa marrada, sinó que travessa un nou llinar. Aquest és precisament el títol del blog que el bisbe Sebastià Taltavull va iniciar pocs dies després de l'elecció de Francesc. De quina manera el nou estil que ve de Roma acompanya el treball pastoral de tota l'Església i, molt concretament, els germans de Francesc en l'episcopat? Com viu un bisbe la nova primavera eclesial? Hem recollit els posts del blog del bisbe auxiliar de Barcelona que es referien al Papa, de manera que podem reviure a través d'ell mes a mes, setmana a setmana, el primer any llarg del nou papat i l'esperança que ha suscitat.

Per a Francesc, el nou llinar ens porta a l'exòde d'un mateix. Sortir cap a l'altre, anar a les perifèries de l'existència i mirar Europa des de Lampedusa és el nucli mateix del tarannà, de l'espiritualitat, de la teologia del papa. Francesc Torralba mostra, amb molt de coneixement sobre les intervencions d'abans de la quaresma del 2013 del Bergoglio arquebisbe de Buenos Aires, la continuïtat d'un pensament

que ens convida, en un mateix gest, a passar d'espectadors a actors i a optar pels pobres i els desheretats.

I Mònica Terribas ens mostra que la comunicació no és mai mera aparença sinó relació humana. Segons la seva anàlisi, l'Església ha viscut una relació acomplexada amb els mitjans de comunicació. Per què? "L'acomplexament de la relació estava fonamentat fins ara en la desconexió de les relacions entre vida quotidiana i doctrina de l'Església", segons Terribas. Per això el testimoniatge de Francesc és de tan llarg abast: "La societat contemporània, que viu en crisi amb els valors del cristianisme, serà al costat del papa Francesc si aquests valors aconseguixen transformar societat i Església."

Perquè l'Església està canviant, viu en un procés de permanent conversió impulsat pel Vaticà II. L'article del jesuïta Ernesto Cavada ens mostra que el Papa Francesc sorgeix de la metamorfosi que ha viscut l'Església d'Amèrica Llatina, ja des de la primera recepció del concili Vaticà II a la conferència de bisbes del CELAM a Medellín el 1968 i fins a la d'Aparecida del 2007. De nou la metàfora del camí: un Papa en la sendera d'Aparecida, perquè la comunitat de bisbes reunits al santuari brasiler (i els documents que van aprovar) reflecteix ben bé l'univers de la fe, arrelat en les comunitats de l'Amèrica Llatina, d'on emergeix la figura de Francesc.

Aquest nou lllindar en el canvi eclesial, tanmateix, ens ha de mantenir alerta pel que fa al procés que viu l'Església. La teòloga nord-americana Mary Hunt parla d'allò que la preocupa del nou papat i para esment en les contradiccions del seu missatge. I posa en relleu que, per molt que en el present la condició de les dones a l'Església sigui una qüestió que sembla que porti pilot automàtic, ha esdevingut central pel que fa a la transformació eclesial.

El nou lllindar també ho és per a la nostra revista i la comunitat de lectors que s'hi aplega. Cada lllindar també ho és entre el llenguatge humà i el diví –ho podem meditar amb la reflexió de Josep Maria Rovira Belloso sobre la Paraula de Déu. Cada lllindar és el Crist.